

Stanovisko Telekomunikačného úradu Slovenskej republiky k vyjadreniu spoločností ANTIK Telecom, s.r.o., Orange Slovensko, a.s. a Slovak Telekom, a.s. k návrhu Rozhodnutia Telekomunikačného úradu SR, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení vsieti významného podniku

Listom zo dňa 19. mája 2010 poslal Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) spoločnostiam ANTIK Telecom, s.r.o. (ďalej len „spoločnosť Antik“), Orange Slovensko, a.s. (ďalej len „spoločnosť Orange“), Dial Telecom, a.s., GTS Slovakia, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., Trnavatel, s.r.o. UPC Broadband Slovakia, s.r.o., ŽSR-ŽT, o.z, Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „spoločnosť ST“) a Protimonopolnému úradu SR návrh „Rozhodnutia Telekomunikačného úradu SR, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení v sieti významného podniku“ (ďalej len „návrh Rozhodnutia“) a zároveň všetkých vyzval, aby sa k predmetnému návrhu Rozhodnutia vyjadrili v lehote podľa § 10 ods. 2 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

Návrh Rozhodnutia bol zverejnený 19. mája 2010 na verejne dostupnej internetovej stránke úradu <http://www.teleoff.gov.sk/index.php?ID=3062>. Na zaslanie písomných pripomienok k predmetnému návrhu Rozhodnutia v zákonom stanovenej tridsaťdňovej lehote úrad vyzval aj všetky ostatné telekomunikačné spoločnosti i odbornú verejnosť.

Stanovisko k návrhu Rozhodnutia úradu doručil Protimonopolný úrad SR a spoločnosti Antik, Orange a ST. Žiadne iné stanovisko v predmetnej veci úradu nebolo doručené, napriek výzve uvedenej aj v závere návrhu Rozhodnutia.

Spoločnosť Antik vo svojom vyjadrení (list zo dňa 03.06.2010) uviedla k návrhu nasledovné pripomienky:

1.

V návrhu Úrad stanovuje metódu kalkulácie za služby ukončovania volaní v sieti významného podniku na veľkoobchodnom relevantného trhu č. 2, ktorému bola uložená povinnosť nákladovej orientácie podľa § 22 ods. 1 Zákona a v súvislosti s tým Úrad v návrhu Rozhodnutia navrhuje príslušným podnikom uloženie rady súvisiacich povinností, medzi ktorými, okrem iného, uvádza aj povinnosť vedenia nákladového účtovníctva a oddelenej evidencie výnosov, nákladov a vloženého kapitálu. Spoločnosť Antik je toho názor, že návrh Rozhodnutia nie je dostatočne určitý a má za to, že rozhodnutie by malo jednoznačným spôsobom stanoviť, na ktoré významné podniky pôsobiace na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 2 sa majú povinnosti v ňom uvedené vzťahovať. Z návrhu rozhodnutia v jeho zverejnenom znení vyplýva, že sa vzťahuje na podniky, ktoré boli rozhodnutím Úradu podľa § 17 ods. 1 Zákona určené za významné podniky na trhu poskytovania služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení (veľkoobchodný relevantný trh č. 2) a ktorým bola uložená povinnosť nákladovej orientácie podľa § 22 ods. 1 Zákona/str. 1 návrhu/.

Stanovisko úradu

Úrad je toho názoru, že vymedzenie použité v návrhu Rozhodnutia „v sieti podniku, ktorý je rozhodnutím úradu podľa § 17 ods. 1 zákona určený za významný podnik na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 2, a ktorému je uložená povinnosť nákladovej orientácie podľa § 22 ods. 1 zákona“ je dostatočne presné a jednoznačne vymedzuje podniky, na ktoré sa návrh Rozhodnutia vzťahuje. Úrad konštatuje, že rozhodnutie, ktorým je daný podnik (v tomto prípade spoločnosť Antik) určený za významný podnik na relevantnom trhu č. 2 vychádza z analýzy tohto trhu a vychádza z nasledovného záveru, že „službu ukončenia volania v jednotlivej verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste môže poskytovať výhradne ten podnik, v sieti ktorého je pripojený volaný účastník“. To znamená, že spoločnosť Antik bude rozhodnutím určená za významný podnik na relevantnom trhu. Všetky povinnosti ukladané podnikom s významným vplyvom sú presne vymedzené v časti III.2.2. Návrh povinností v Analýze veľkoobchodného relevantného trhu č. 2 a sú rozdelené na tie, ktoré budú uložené spoločnosti ST a tie, ktoré budú uložené ostatným významným podnikom pôsobiacim na relevantnom trhu č. 2. Z uvedeného vyplýva, že povinnosť nákladovej orientácie a povinnosť oddelenej evidencie výnosov, nákladov a vloženého kapitálu bude uložená len spoločnosti ST.

Pripomienka neakceptovaná.

2.

Spoločnosť Antik má za to, že návrh rozhodnutia v dostatočnom rozsahu nereflektuje výsledky analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 2 vykonanej Úradom a zverejnenej v mesiaci február 2010, ani návrh povinností pre významné podniky pôsobiace na veľkoobchodnom trhu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení uvedené v tejto analýze.

V analýze veľkoobchodného relevantného trhu č. 2 z 15.2.2010 Úrad navrhol tzv. alternatívnym operátorom pôsobiacim na tomto trhu /medzi nimi aj spoločnosť Antik/ uloženie povinnosti nákladovej orientácie podľa § 22 Zákona, a to tým spôsobom, aby cena alternatívnych operátorov za ukončenie volaní v individuálnej verejnej telefónnej sieti neprekročila cenu za ukončenie volania, ktorá bude určená spoločnosti Slovak Telekom, a.s. metódou kalkulácie cien vydané samostatným rozhodnutím Úradu. V nadväznosti na uvedené Úrad navrhol uloženie povinnosti oddelenej evidencie podľa § 20 ods. 1 Zákona výlučne spoločnosti ST, nie však alternatívnym operátorom.

Stanovisko úradu

Návrh Rozhodnutia plne vychádza z výsledkov analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 2 vykonanej Úradom a zverejnenej v mesiaci február 2010 a z návrhu povinností pre významné podniky pôsobiace na veľkoobchodnom trhu ukončovania volaní vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení uvedenom v tejto analýze. Uloženie povinnosti cenovej regulácie podľa § 22 zákona tak, aby cena za službu ukončovania volaní ostatných významných podnikov neprekročila cenu za ukončenie volania, ktorá bude určená najväčšej spoločnosti pôsobiacej na relevantnom trhu vychádza zo všeobecného princípu, že siete ostatných podnikov, ktoré boli budované v liberalizovanom prostredí sú najmenej rovnako efektívne. Výpočet pomocou modelu FL RAIC bottom-up nemodeluje náklady ani štruktúru siete najväčšieho podniku, ale náklady „efektívneho podniku“, čo predstavuje modelovanú hypotetickú štruktúru tak, ako je uvedené v Odporúčaní v bode 8 recitálu: „V záujme dosiahnutia týchto cieľov a jednotného uplatňovania vo všetkých členských štátoch by regulované poplatky za ukončovanie mali byť čo najskôr znížené na cenu nákladov efektívneho podniku“. Cena vypočítaná modelom FL RAIC je cenou „efektívneho podniku“ a predstavuje cenu efektívneho spôsobu ukončovania volania. V bode 11 Odporúčania sa uvádza „Bez ohľadu na túto skutočnosť by národné regulačné orgány mali zabezpečiť, aby sa ceny za ukončovanie do 31.12.2012 dosiahli efektívnu,

symetrickú úroveň...“ Preto vypočítaná cena za službu ukončovania volania bude uplatňovaná všetkými významnými podnikmi na veľkoobchodnom trhu č. 2.

Úrad navrhne uložiť povinnosť oddelenej evidencie podľa § 20 zákona a povinnosť nákladovej orientácie podľa § 22 zákona výlučne spoločnosti ST, nie však ostatným významným podnikom a to z dôvodu, že len táto spoločnosť bude povinná vypočítat ceny za ukončenie volania. Úrad nechce nadmerne zaťažovať ostatné podniky a uloženie týchto povinností by bolo pre ostatné podniky neopodstatnené. Úrad pre ostatné významné podniky navrhol stanoviť maximálne ceny tak, aby neboli vyššie, ako ceny spoločnosti ST vypočítané metódou FL LRAIC bottom up.

Pripomienka neakceptovaná.

3.

Napriek uvedenému predložený návrh podľa názoru spoločnosti Antik dostatočným spôsobom nezohľadňuje vyššie uvedenú potencialitu vydania rozhodnutí, ktorými by v budúcnosti mohli byť určité podniky pôsobiace na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 2 vyhlásené za významné, ktorým by ale povinnosť nákladovej orientácie a cenovej regulácie bola uložená v priamej závislosti od maximálnych cien iného podniku pôsobiaceho na tomto trhu a ktorým by zároveň z uvedeného dôvodu ani nebola stanovená povinnosť vedenia oddelenej evidencie podľa § 20 Zákona a na ktoré by sa tak povinnosť stanovenia cien za ukončenie volaní priamo podľa Úradom stanovenej metódy kalkulácie cien, povinnosť vedenia nákladového účtovníctva a oddelenej evidencie výnosov, nákladov a vloženého kapitálu, ako ani súvisiacich oznamovacích a informačných povinností voči Úradu, nemala vzťahovať.

Spoločnosť Antik má zato, že predložený návrh pripúšťa možnosť nejednoznačného výkladu ohľadne pôsobnosti rozhodnutia a s ohľadom na uvedené navrhuje, aby v rozhodnutí Úradu, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení v sieti významného podniku bola upresnená pôsobnosť rozhodnutia, a to tak, aby sa toto rozhodnutie vzťahovalo iba na tie významné podniky na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 2, ktorým bola uložená povinnosť nákladovej orientácie podľa § 22 ods. 1 Zákona podľa metódy kalkulácie cien určenej samostatným rozhodnutím Úradu a ktorým bola zároveň uložená povinnosť vedenia oddelenej evidencie podľa § 20 zákona.

Stanovisko úradu

Určenie (vyhlásenie) akéhokoľvek podniku pôsobiaceho na relevantnom trhu č. 2 za významný podnik musí podľa § 17 ods. 1 zákona predchádzať analýza relevantného trhu. Podľa § 16 ods. 1 úrad najmenej raz za dva roky analyzuje relevantné trhy. Tým je podľa názoru úradu plne vymedzená potencialita a účinnosť návrhu Rozhodnutia. Úrad, ako už bolo uvedené v stanovisku k pripomienke č. 2 jasne a presne zdôvodnil v Rozhodnutí o určení významného podniku a uložení povinností, prečo neuložil povinnosť oddelenej evidencie podľa § 20 zákona a povinnosť nákladovej orientácie podľa § 22 zákona všetkým významným podnikom pôsobiacim na relevantnom trhu č. 2, ale len spoločnosti ST. Úrad preto považuje túto pripomienku za už zodpovedanú a za neopodstatnenú.

Pripomienka neakceptovaná.

4.

Spoločnosť Antik si týmto zároveň v nadväznosti na súvisiacu prebiehajúcu analýzu veľkoobchodného relevantného trhu č. 2 dovoľuje uviesť, že povinnosti uložené významnému podniku v zmysle § 17 ods. 1 Zákona musia vychádzať zo zisteného stavu, musia byť

oprávnené a primerané účelu a princípom regulácie a opakovane uvádza, že nie je významným podnikom pôsobiacim na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 2.

Stanovisko úradu

Spoločnosť Antik ničím nepodložila, ani konkrétne neuviedla dôvody pre svoje tvrdenie, že nie je významným podnikom na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 2. Naopak úrad v analýze a teraz opäť v stanovisku k pripomienke č. 1 konštatuje, že rozhodnutie, ktorým je daný podnik (v tomto prípade spoločnosť Antik) určený za významný podnik na relevantnom trhu č. 2 vychádza z analýzy tohto trhu a vychádza z nasledovného záveru, že „službu ukončenia volania v jednotlivjej verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste môže poskytovať výhradne ten podnik, v sieti ktorého je pripojený volaný účastník“. To znamená, že spoločnosť Antik bude určená za významný podnik na veľkoobchodnom relevantnom trhu č.2.

Pripomienka neakceptovaná.

Spoločnosť Orange v liste zo dňa 21.06.2010 uviedol k návrhu Rozhodnutia tieto pripomienky:

1.

Návrh metodiky predstavuje nepochybne významný krok smerom k implementácii Odporúčania Komisie 2009/396/ES o regulačnom zaobchádzaní s prepojovacími poplatkami v pevných a mobilných telefónnych sieťach v EÚ zo dňa 7. mája 2009 (ďalej len „Odporúčanie“). Máme však za to, že na dosiahnutie skutočného súladu s Odporúčaním je nevyhnutná úplná zmena filozofie posudzovania oprávnenosti nákladov, a to v súlade s koncepciou pure LRIC (v slovenčine čistý prístup LRIC), definovanou v odseku 13 preambuly Odporúčania.

Na rozdiel od doterajších postupov posudzovania najmä spoločných a zdieľaných nákladov, či už v rámci metodickéj rodiny LRIC/LRAIC a pod. alebo FAC/FAHC a pod., charakteristických proporčnou alokáciou nákladov podľa zásady príčinnej súvislosti (ABC – activity based costing) a naposledy využitých TÚ SR pri kreovaní Rozhodnutia TÚ SR zo dňa 23. októbra 2009, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za služby ukončenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti významného podniku, pripravovaného ešte pred zverejnením Odporúčania, totiž predstavuje čistý prístup LRIC doslova revolúciu požiadavkou priradovať („pripisovať“) všetky náklady, tzn. aj náklady spoločné a zdieľané nie proporčne, ale najprv k iným službám, než je veľkoobchodná služba ukončenia (v slovenskom preklade nepresne „prepojovania“) volania a ako oprávnený náklad terminácie ponechať len tie náklady, ktorým by sa dalo predísť, ak by vôbec neboli do posudzovanej siete ukončované volania z iných sietí, tzn. ak by boli existovali v sieti posudzovaného operátora len volania originované a volania vnútro sieťové (on-net).

Rozhodujúci bod celého Odporúčania, ktorým je bod 6 si dovoľíme z dôvodu jeho významu citovať celý:

„Relevantný prírastok v rámci modelu LRIC by sa mal vymedziť ako veľkoobchodná služba prepojovania hlasových volaní poskytovaná tretím stranám. To znamená, že pri hodnotení prírastkových nákladov by NRO mali stanoviť rozdiel medzi celkovými dlhodobými nákladmi prevádzkovateľa poskytujúceho kompletne služby a celkovými dlhodobými nákladmi tohto prevádzkovateľa, ak neposkytuje tretím stranám veľkoobchodnú službu prepojovania volaní. Je potrebné odlišiť náklady, ktoré súvisia s prevádzkou, a náklady, ktoré

nesúvisia s prevádzkou, pričom náklady, ktoré nesúvisia s prevádzkou, sa na účely výpočtu veľkoobchodných prepojavacích poplatkov neberú do úvahy. Odporúčaná prístup pri zisťovaní relevantných prírastkových nákladov spočíva v tom, že náklady, ktoré súvisia s prevádzkou, sa najprv pripíšu k iným službám, než je veľkoobchodná služba prepojavania hlasových volaní, a potom sa k veľkoobchodnej službe prepojavania hlasových volaní priradia len zostatkové náklady. **To znamená, že k regulovaným veľkoobchodným službám prepojavania hlasových volaní by sa mali priradiť iba tie náklady, ktorým by bolo možné predísť, ak by sa tretím stranám prestala poskytovať veľkoobchodná služba prepojavania hlasových volaní**. Zásady výpočtu prírastku zahŕňajúceho veľkoobchodnú službu prepojavania hlasových volaní v pevných a mobilných telefónnych sieťach sú ďalej rozpracované v prílohe.“.

Stanovisko úradu

Úrad súhlasí s vyjadrením spoločnosti Orange uvedenom v tejto pripomienke k návrhu Rozhodnutia a plne by akceptoval pripomienku ak by nebol nútený uložiť povinnosť nákladovej orientácie a cenovej regulácie podľa § 22 zákona v danom čase, kedy ukončil analýzu veľkoobchodného relevantného trhu č.2 a ak by mal k dispozícii model Čistý (Pure) LRIC. V súčasnosti disponuje modelom FL RAIC bottom up, ktorý vychádza z niektorých odlišných predpokladov ako je uvedené v Odporúčaní Komisie o regulačnom zaobchádzaní s prepojavacími poplatkami v pevných a mobilných sieťach v EU zo 7. mája 2009 (ďalej len „Odporúčanie“). V Odporúčaní je uvažovaný model Čistý bottom up LRIC, model, ktorý obsahuje iba náklad, ktorý tvorí prírastok k ponúkanej hlasovej terminácii. Tento model je však zatiaľ rozpracovaný u jednotlivých národných regulátorov rôzne, iba na teoretickej rovine nie je nikde používaný. Úrad má k dispozícii model bottom up LRAIC založený na dlhodobých priemerných prírastkových nákladoch, zahŕňa priemerné prírastkové náklady prevádzky a tieto (priemerné prevádzkové náklady) sú alokované na službu ukončovania volania, tiež zahŕňa iné náklady (nie iba prírastkové), ktoré sú alokované k volaniam, minútam. V tomto modeli sa náklad za prístup k sieťi alokuje proporcionálne na ukončovanie volania. Je to model, pri ktorom sa používajú vstupné hodnoty, ktoré vychádzajú z údajov významného podniku a sú odsúhlasené resp. upravené regulačným orgánom alebo sú odporúčené poradenskou organizáciou. Ide o výpočet nákladov fiktívneho „efektívneho podniku“. Úrad pripravuje zakúpenie Pure LRIC modelu v súlade s bodom 21 Odporúčania do 31.12.2012. To znamená, že po ukončení ďalšej analýzy predmetného trhu, v prípade potreby regulácie poplatkov za ukončenie volania, úrad použije metódu Pure LRIC.

Pripomienka neakceptovaná.

2.

Uplatnenie čistého prístupu LRIC v praxi znamená prehodnotenie nasledovných častí návrhu metodiky:

- a. náklady súvisiace s prevádzkou (str. 2 návrhu metodiky) môžu zahŕňať výhradne náklady na dodatočnú kapacitu siete nad rámec dodatočnej kapacity potrebnej na účely originácie volaní a vnútro sieťových volaní. Tzn. oprávneným nákladom nikdy nemôže byť dodatočná infraštruktúra siete na účely prenosu dodatočnej veľkoobchodnej prevádzky ako celok, ale len tá jej časť (ak sa dá vôbec odlíšiť), ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie terminácie mimo sieťových volaní (off-net). Ak sa odlíšiť nedá, platí, že nejde o náklady, ktorým by sa dalo predísť (avoidable costs) a celá dodatočná kapacita nie je na účely terminácie oprávneným nákladom,

- b. náklady na spektrum (str. 2) neprichádzajú v prípade fixnej siete v súvislosti s termináciou v sieti incumbenta do úvahy žiadne,
- c. veľkoobchodné komerčné náklady (str. 2) nemožno osobitne viazať len s termináciou volaní v sieti ST, vždy totiž súvisia prinajmenšom aj s origináciou off-netových volaní. Žiadny z partnerov incumbenta totiž len neterminuje volania v sieti ST, ale vždy súčasne aj volania originované v sieti ST terminuje vo vlastnej sieti. V zmysle bodu 6 Odporúčania by sa teda veľkoobchodným komerčným nákladom nedalo predísť ani v prípade neposkytovania služby veľkoobchodného ukončovania volaní a do pure LRIC modelu terminácie nepatria,
- d. prírastok prevádzky v sieti významného podniku vyvolaný službou ukončenia volania v sieti iného alternatívneho operátora (str. 2) je nákladom originácie v sieti incumbenta a v teoretickom (ale na účely pure LRIC rozhodujúcom) modeli originácie bez terminácie (pozri ad 1) nepatrí medzi náklady terminácie,
- e. služba CPS nie je funkčná vo vzťahu k žiadnemu interkonektovému partnerovi ST. V praxi treba preto dohliadnuť na to, aby na účely pure LRIC terminácie negenerovala žiadny náklad, keďže takýto náklad by nebol nákladom poskytovania veľkoobchodnej služby ukončenia volania. Vo vzťahu k CPS ale aj CS navyše aj tak platí záver ad d, keďže ide o 100 % originovanú prevádzku zo siete ST,
- f. ako sme už uviedli ad 1, použitie metódy activity based costing (ABC – str. 3. resp. princíp nákladovej príčinnosti – str. 7 in fine) je s ohľadom na novú koncepciu pure LRIC prekonané a neprípustné. Spoločné a zdieľané náklady nie sú nákladom terminácie, nakoľko by sa im nedalo predísť ani v prípade, ak by ST prestal poskytovať službu ukončenia hlasových volaní,
- g. to isté platí pre nepriame náklady súvisiace so službou ukončovania volaní a ostatné spoločné a režijné náklady súvisiace so službou ukončenia volaní (str. 3 in fine, str. 8 prvý odsek), ktoré nie sú nákladom terminácie,
- h. v súvislosti s prenosovou sieťou (str. 4) vystupuje do popredia okrem otázky prenájmu spojovacích okruhov najmä otázka dimenzácie (pozri ad a – oprávnené môžu byť len náklady vynaložené nad rámec nákladov na origináciu a on-net volania) a otázka prevádzky úzko-pásmového internetu. Aj keď je tento tzv. funkčný prístup k internetu súčasťou univerzálnej služby, do terminácie hlasových volaní nepatrí,
- i. faktory použitia (routing factors – str. 4) strácajú v logike čistého prístupu LRIC zmysel. Ide o prežitok metódy ABC. Akonáhle možno náklad čo i len čiastočne priradiť k inej službe, ako je terminácia volaní, nejde o náklad, ktorému by bolo možné pri neposkytovaní služby ukončovania volaní predísť a takýto náklad teda nepatrí medzi náklady terminácie,
- j. spoločné resp. režijné náklady nemôžu byť z rovnakého dôvodu oprávneným nákladom terminácie ani v súvislosti s prenosovou sieťou (str. 8).

Stanovisko úradu

Ako už úrad uviedol vo svojom stanovisku k pripomienke č. 1, má k dispozícii model bottom up FL RAIC a nemôže teda v metóde kalkulácie cien použiť model Čistý LRIC. Preto pripomienky, typu „náklady.....strácajú v logike čistého prístupu LRIC zmysel“ úrad nemôže

akceptovať. Z uvedeného dôvodu úrad vo svojom stanovisku nebude sa vyjadrovať k pripomienkam, ktoré sa zakladajú na vyššie uvedenom princípe. Úrad len zopakuje už v návrhu Rozhodnutia uvedené východiskové požiadavky na vstupy dané použitým nákladovým modelom.

Pre nákladový model bottom up FL RAIC kľúčovým bodom je prírastok nákladov. Tento prírastok sa vzťahuje k celej prenosovej sieti zabezpečujúcej služby siete a služby prenájmu spojovacích okruhov. Jednotkové dlhodobé prírastkové priemerné náklady zahŕňajú všetky náklady na infraštruktúru a časť nákladov na elektronické zariadenia. Tieto náklady sú potom alokované na jednotlivé služby vytvárajúce prírastok, vrátane služieb prenájmu spojovacích okruhov. Tento prístup je zabudovaný do modelu ako základný (default). Model zahŕňa tradičné služby PSTN (telefónnu službu vrátane faxu, dátové služby uskutočňované v v hovorovom frekvenčnom spektre a služby prenájmu okruhov). Otázkou úzkopásmového internetu model rieši tak, že internetová prevádzka je jedným zo vstupných údajov do modelu. Naopak nezahŕňa širokopásmový prenos dát (ADSL) a ATM siete.

Základom pre stanovenie podielov nákladov jednotlivých komutačných, prenosových a infraštruktúrnych prvkov pre určitú službu je ich správne priradenie k tejto službe. Na tento účel slúžia tzv. faktory použitia (routing factors). Tie určujú, akou časťou sa podieľajú na danej službe (napr. miestne hovory) koncentrátoři, miestne ústredne či tranzitné ústredne, prenosové úseky medzi koncentrátormi a miestnymi ústredňami či tranzitnými ústredňami a príslušné úseky infraštruktúry.

Pri službe prenájmu spojovacích okruhov (ide v podstate o „end to end“ spojenie) strácajú faktory použitia pôvodný zmysel a majú len zástupnú funkciu. Napr. pre prenajaté spojovacie okruhy v akčnom rádiu miestnej ústredne sa použije faktor použitia ako pre službu miestne hovory. Pre prenajaté spojovacie okruhy dlhších úsekov sa použije faktor použitia ako pre službu medzimestské hovory. Faktory použitia v prípade služby prenájmu spojovacích okruhov plnia teda úlohu distribútora celkovej kapacity prenájmu spojovacích okruhov podľa dĺžky okruhov.

Napriek stanovisku úradu, že sa nebude vyjadrovať k jednotlivým pripomienkam uvedeným v tomto bode, k pripomienke uvedenej pod písm. b) sa vyjadri, nakoľko spoločnosť Orange je spoločnosť, ktorá donedávna pôsobila len na mobilnom trhu a táto pripomienka z toho vychádza. Úrad nesúhlasí s tvrdením, že náklady na spektrum neprichádzajú v prípade fixnej siete do úvahy. Stanovisko úradu je, že nakoľko sa nejedná o ukončovanie volania vo fixnej sieti ale o ukončovanie volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení (vzhľadom na technologickú neutralitu nezáleží na type siete) aj náklady na spektrum súvisia s ukončovaním volania.

Pripomienka neakceptovaná

3.

Máme za to, že namiesto tretieho a štvrtého odseku na str. 9 by návrh metodiky mal obsahovať len prvú vetu tretieho odseku o uplatnení topológie ST. Závery o použití tejto metodiky na ostatné podniky, ako je fixný incumbent a o symetrii cien nepatria podľa nášho názoru do metodiky, ale do analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 a následne do rozhodnutí o významnom podniku, resp. významných podnikoch. K tejto téme sme sa napokon v rámci verejnej konzultácie analýzy predmetného veľkoobchodného trhu podrobne vyjadrili a na tomto mieste sa k týmto vyjadreniam nebudeme vracieť.

Stanovisko úradu

Úrad je toho názoru, že uvedením textu v druhej časti tretieho odseku a vo štvrtom odseku na strane č. 9 vysvetlil postup, ktorý zvolil pre stanovenie ceny za službu ukončovania volania v sieti všetkých významných podnikov pôsobiacich na predmetnom relevantnom trhu (na základe výpočtu ceny „efektívneho podniku“) v súlade s Odporúčaním.

Pripomienka neakceptovaná

4.

Vo vzťahu k prílohe č. 1 znamená uplatnenie metódy pure LRIC úplné vypustenie časti 3 (sieťová infraštruktúra) technických predpokladov a častí 2 (náklady na sieť) a 3 (náklady nevzťahujúce sa priamo k sieti) ekonomických predpokladov z oprávnených nákladov terminácie. Vo všetkých uvedených prípadoch totiž ide o náklady, ktorým sa nedá predísť ani v prípade, ak by ST úplne prestalo tretím stranám poskytovať veľkoobchodnú službu ukončovania hlasových volaní.

Stanovisko úradu

Stanovisko úradu k problému použitia modelu bottom up FL RAIC alebo modelu Čistý LRIC je uvedené v bode 1 a 2. Model bottom up FL RAIC vychádza z údajovej databázy, tak ako je uvedené v prílohe č. 1 Úrad nemôže v metóde kalkulácie cien uskutočniť žiadne zásahy do vstupných údajov ani do výpočtov. Úrad nemôže použiť model Čistý LRIC nakoľko tento model nemá k dispozícii. Z týchto dôvodov pripomienka uvedená v tomto bode nemôže byť úradom akceptovaná. Úrad pripravuje zakúpenie Pure LRIC modelu v súlade s bodom 21 Odporúčania do 31.12.2012.

Pripomienka neakceptovaná

5.

Ostatné časti prílohy č. 1 je nevyhnutné rovnako obmedziť len na avoidable costs (náklady, ktorým by bolo možné predísť), čo je osobitne významné vo vzťahu k prenosovej sieti – časti 2 (prenos) technických predpokladov (pozri ad 2 písm. a) a h))

Stanovisko úradu

Rovnako ako v bode č.4 je stanovisko úradu to isté. Úrad nemôže použiť model Čistý LRIC nakoľko tento model nemá k dispozícii a nemôže v metóde kalkulácie cien uskutočniť žiadne zásahy do vstupných údajov ani do výpočtov. Úrad pripravuje zakúpenie Pure LRIC modelu v súlade s bodom 21 Odporúčania do 31.12.2012.

Pripomienka neakceptovaná

6.

Súčasťou nákladov, ktorým by bolo možné predísť (a teda oprávnených nákladov veľkoobchodnej terminácie) by v žiadnom prípade nemali byť nasledovné náklady:

- provisioning,
- dohľad nad sieťou,
- QoS/SLA management systémy,
- billingové systémy a CDR aggregation + CDR delivery systémy,
- IVR/MRFP systémy, a to ani čiastočne,
- Lawfull Interception systémy, a to rovnako ani čiastočne.

Pretože ide o náklady, ktoré môžu byť ukryté v inej položke, zdanlivo oprávnenej a ktoré môžu výrazne zvýšiť oprávnený náklad terminácie, považujeme za nevyhnutné pri implementácii metodiky všetky predmetné náklady identifikovať a tak sa ubezpečiť, že nie sú vedené ako oprávnené náklady veľkoobchodnej terminácie.

Stanovisko úradu

Manuál pre stanovenie vstupných údajov a predpokladov pre model FL RAIC bottom up vytvorený pre úrad firmou Liberal Consulting v spolupráci s APVTS ČR na základe modelu EER pre Generálny Direktoriát Informačnej spoločnosti Európskej Komisie obsahuje kompletný zoznam všetkých vstupných údajov a predpokladov zoradených v poradí a v súboroch zhodných s jednotlivými listami tabuliek modelu. Údaje sú zoradené v rovnakom poradí ako sa vyskytujú v modeli v tabuľkách a pre každý údaj je uvedená presná definícia obsahu údajov, zdroj odkiaľ údaj možno získať a v poznámke je ďalšie vysvetlenie (hodnota údajov z referenčného zdroja, odkaz na referenčný zdroj alebo na metodiku, podľa ktorej je možné hodnotu údajov overiť, alebo rozhodnúť v prípade sporu). Úrad nie je oprávnený uskutočniť žiadne zásahy do vstupných údajov ani do výpočtov.

Pripomienka neakceptovaná

7.

Osobitnú kategóriu nákladov predstavujú služby prenájmu spojovacích okruhov (str. 2, str. 4), ktoré fixný incumbent účtuje ostatným operátorom osobitne, navyše v členení podľa jednotlivých kategórií volaní (A, B, C, D). Ich zaradenie do nákladov posudzovaných v rámci metódy FL LRAIC musí byť preto zosúladené s úpravou referenčnej ponuky na prepojenie (ďalej len „RIO“) v tom smere, aby bolo osobitné účtovanie prenájmu okruhov v RIO zakázané.

Stanovisko úradu

Otázka úhrady prenájmu prepojavacích okruhov ostatnými podnikmi pôsobiacimi na relevantnom trhu nie je predmetom navrhovanej metódy kalkulácie cien, ale úrad sa ňou zaoberá. Jej riešenie spadá do úpravy RIO. Úrad v rozhodnutí o určení SMP a o uložení povinností podľa § 17 zákona uložil povinnosť transparentnosti prístupu všetkým významným podnikom pôsobiacim na relevantnom trhu podľa § 18 zákona. Významný podnik je povinný zverejniť RIO. V odôvodnenom prípade (ak úrad zistí neodôvodnené požadovanie platby za prenájom spojovacích okruhov), uloží rozhodnutím v súlade s § 18 ods. 2 zákona zmeny RIO v danej veci. RIO musí byť transparentná, musí zabezpečiť, že od podnikov požadujúcich prístup alebo prepojenie nebude požadované platiť za prostriedky, ktoré nie sú potrebné na poskytovanie danej služby.

Pripomienkou sa úrad zaoberá

8.

Na záver si dovoľujeme predostrieť návrh, aby bol návrh metodiky fixnej terminácie prepracovaný, a najmä zverejnený v podstatne vyššej úrovni detailu. Pri porovnaní návrhu metodiky fixnej terminácie s metodikou mobilnej terminácie, spomenutou v úvode totiž prekvapí zistenie, že návrh metodiky fixnej terminácie je dokonca menej podrobný ako metodika mobilnej terminácie. A to napriek skutočnosti, že metodika mobilnej terminácie je implementáciou modelu FAHC, teda modelu o generáciu staršieho a menej prepracovaného, ako je model (pure) LRIC, ktorý Európska komisia t.č. považuje za jediný skutočne relevantný nákladový model.

Stanovisko úradu

Úrad nemôže súhlasiť s pripomienkou o nedostatočnom rozpracovaní metodiky kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení v sieti významného podniku. Samotná metodika nemusí obsahovať podrobný popis vstupných údajov, ich zdrojov, očisťovanie od neoprávnených nákladov. Toto je obsahom manuálu (pozri bod 6) a tiež Prílohy č. 1 (ekonomické, prevádzkové a technické predpoklady). Navyše,

ide o výpočet nákladov „efektívneho podniku“ a teda ak niektoré zo vstupov bude potrebné upraviť, tak je to po konzultáciách možné. Navyše, model bol spracovaný poradenskou a konzultačnou spoločnosťou za účasti spoločnosti ST a Asociáciou telekomunikačných operátorov.

Pripomienka neakceptovaná

Spoločnosť ST listom č. 22341-SRZ/2010 zo dňa 21.06.2010 predložila nasledovné pripomienky zapracované priamo do textu opatrenia formou sledovania zmien:

Úrad spracoval pripomienky do jednotlivých bodov, aby mohol k nim vyjadriť svoje stanovisko.

1.

Spoločnosť ST navrhuje doplniť na strane č. 1 do posledného odseku text: „medzi ústredňami siete významného podniku“ ako špecifikáciu v súlade s použitím uvedeného pojmu v modeli.

Stanovisko úradu

Úrad súhlasí s navrhovaným doplnením nakoľko ide o špecifikovanie služieb prenájmu spojovacích okruhov v súlade s použitím daného pojmu v modeli. Text bol doplnený.

Pripomienka akceptovaná

2.

Spoločnosť ST navrhuje odstrániť na strane č. 2 z tretieho odseku nasledovný text „Náklady, ktoré nesúvisia s prevádzkou, sa na účely výpočtu cien za služby ukončovania volaní neberú do úvahy. Z nákladov, ktoré súvisia s prevádzkou sa k relevantnému prírastku prepojenia priradia iba tie náklady, ktorým by sa dalo predísť, keby sa neposkytovala služba ukončovania volaní. Tieto náklady, ktorým možno predísť, sa vypočítajú tak, že náklady, ktoré súvisia s prevádzkou, sa najprv priradia k iným službám, než je služba ukončovania volaní (napr. zostavenie volania, dátové služby, IPTV atď.) a potom sa k službe ukončovania volaní priradia len zostatkové náklady“ z dôvodu, že prvky popisu kalkulácie sú relevantné pre NGN model, nie model používaný TÚ SR.

Stanovisko úradu

Úrad nesúhlasí z vypustením uvedeného textu a ani dôvod uvedený spoločnosťou ST nie je opodstatnený. Je síce pravdou, že NGN siete majú inú štruktúru a inú konfiguráciu a tiež prvky siete sú iné a model FL LRAIC nie je pre túto situáciu adaptovaný, ale to neznamená, že je nepoužiteľný.

Pre vysvetlenie úrad uvádza, že NGN je paketovou sieťou, ktorá konsoliduje historicky vybudované prenosové siete pre rôzne služby (hlas, dáta) do jednej prenosovej siete (zvyčajne na báze IP alebo Ethernet). NGN je teda prenosová sieť s odlišnou architektúrou a odlišnými prvkami než v modeli uvažovaná PSTN sieť. NGN siete vyžadujú nový model, ktorý úrad zatiaľ nemá k dispozícii. Do doby než bude takýto model mať úrad k dispozícii je nutné používať súčasný model FL LRAIC. Ceny za službu ukončovania volania v NGN sieti nemôžu byť vyššie ako ceny v sieti PSTN. Európska komisia sa snaží o urýchlenie procesu vytvárania modelu LRIC pre NGN siete práve z obavy, že používanie cien za ukončenie volania na základe súčasného modelu už nezodpovedá zásade „ceny efektívneho podniku“ a významný podnik by dostával vyššiu cenu za ukončenie volania než zodpovedá možnostiam NGN sietí.

Pripomienka neakceptovaná

3.

Spoločnosť ST navrhuje odstrániť na strane č. 2 v poslednom odseku slovo „oddelenej“ nakoľko takto upravené znenie zodpovedá požiadavkám modelu na vstupné údaje.

Stanovisko úradu

Úrad pripomienke spoločnosti ST vyhovuje, nakoľko povinnosť viesť oddelenú evidenciu je významnému podniku uložená rozhodnutím o určení SMP a o uložení povinností podľa § 17 zákona. Slovo „oddelenej“ bolo z návrhu Rozhodnutia vypustené.

Pripomienka akceptovaná

4.

Spoločnosť ST navrhuje na strane č. 2 v poslednom odseku upraviť text z dôvodu spresnenia a v záujme zabezpečenia porovnávania porovnateľného, keďže náklady a výnosy vo výkazoch v rámci ročnej účtovnej závierky sú v historických cenách nasledovne:

Významný podnik je povinný zabezpečiť precenenie hodnoty nákladov, výnosov a vloženého kapitálu v rozsahu a štruktúre vyžadovanej modelom FL LRAIC bottom-up (Príloha č. 1) z evidencie vedenej v historických aj na bežné ceny, pričom použije metódu CCA (Current Cost Accounting). Celková výška nákladov a výnosov v historických cenách musí zodpovedať, po zvýšení o ostatné (nezahrnuté) náklady a výnosy, nákladom a výnosom vykazovaným vo výkazoch zostavovaných v rámci ročnej účtovnej závierky významného podniku overenej audítorom.

Stanovisko úradu

Úrad pripomienke spoločnosti ST vyhovuje, nakoľko ide o spresnenie textu. Navrhované spresnenie bolo do návrhu Rozhodnutia zapracované.

Pripomienka akceptovaná

5.

Spoločnosť ST navrhuje na strane č.3 v prvom odseku namiesto slova „náklady“ použiť slovo „údaje“ z nasledovným odôvodnením: V prípade prevádzkových predpokladov a technických predpokladov nejde o náklady ani nákladové položky, len o údaje, v niektorých prípadoch je možné stanoviť ich len na základe expertného odhadu, nakoľko samotná sieť nezodpovedá požiadavkám na vstupné údaje ako sú požadované teoretickým modelom ignorujúcim skutočnú sieť spoločnosti ST. Navrhované znenie textu po úprave:

Pre účely nákladového modelu FL LRAIC bottom-up eviduje významný podnik údaje podľa Prílohy č. 1 tohto rozhodnutia tak, aby jednotlivé položky v časti:

Stanovisko úradu

Úrad pripomienke spoločnosti ST čiastočne vyhovuje. Do textu bude vložené slovo údaje, nakoľko ide o spresnenie textu. V prípade prevádzkových predpokladov a technických predpokladov ide tak o údaje ako aj o náklady. Úrad opätovne zdôrazňuje, že model FL LRAIC bottom up vypočítava ceny za ukončovanie volania pre „efektívny podnik“ a vychádza z podkladov najväčšieho významného podniku na relevantnom trhu. Cena na tomto trhu je cena určovaná pomocou nákladov „efektívneho podniku“ modelovaného na rozsah a štruktúru určujúcej siete na trhu. Navrhované spresnenie bolo do návrhu Rozhodnutia zapracované.

Pripomienka čiastočne akceptovaná

6.

Spoločnosť ST na strane č. 3 v odseku 2 navrhuje upraviť text nasledovne: „Významný podnik, pre účely nákladového modelu FL LRAIC bottom-up, zabezpečí predloženie vstupných informácií špecifikovaných v modeli FL LRAIC bottom-up v bežných cenách precenením metódou CCA.“ Ako dôvod takejto úpravy textu spoločnosť ST uvádza, že paralelné vedenie účtovníctva nie je možné dosiahnuť ad hoc, ide o časovo i zdrojovo náročnú zmenu zasahujúcu celé účtovníctvo, požiadavka by bola zjavne neprimeraná účelu a takisto by bola nerealizovateľná – mnohé z položiek by nebolo vôbec možné preceniť podľa súčasných cien, keďže ST používa i technológie v modeli neuvedené, resp. pri niektorých položkách precenenie nedáva zmysel.

Stanovisko úradu

Úrad zvážil pripomienku a dospel k názoru, že pripomienka smeruje k zjednodušeniu vedenia účtovníctva a k spresneniu rozsahu údajov, ktoré je potrebné preceňovať na súčasnú hodnotu, preto pristúpil k navrhovanej zmene textu. Navrhované spresnenie bolo do návrhu Rozhodnutia zapracované.

Pripomienka čiastočne akceptovaná

7.

Spoločnosť ST navrhuje vypustiť na strane č.3 celý posledný odsek. Ide o nasledovný text: “Významný podnik je povinný viesť oddelenú evidenciu tak, aby táto poskytla úradu informácie o štruktúre nákladov, výnosoch a vloženom kapitále, ktoré súvisia s poskytovaním služby ukončovania volania, zvlášť pre ukončovanie volania na miestnej úrovni, zvlášť pre ukončovanie volania cez jeden tranzit a zvlášť pre ukončovanie volania cez dva tranzity. Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitále týkajúce sa daného účtovného obdobia spolu s podrobným popisom alokácie nákladov vrátane použitých alokačných metód a postupov spolu s podrobnou špecifikáciou priamych nákladov (náklady, ktoré je možné priamo priradiť na službu ukončovania volania), nepriamych nákladov súvisiacich so službou ukončovania volania (náklady vzťahujúce sa na činnosti, ktoré súvisia so službou ukončovania volania) a ostatných spoločných resp. režijných nákladov (náklady, ktoré nie je možné alokovať na službu ukončovania volania, avšak sú z hľadiska fungovania podniku nevyhnutné) je významný podnik povinný podľa § 20 ods. 2 zákona predložiť úradu vždy najneskôr do 30.6. nasledujúceho roka.“ Ako dôvod spoločnosť ST uvádza nasledovné:

Povinnosť oddelenej evidencie, ak je takáto uložená, má byť špecifikovaná v rozhodnutí o jej uložení, nakoľko ju treba posudzovať a ukladať osobitne od povinnosti nákladovej orientácie, ktorú špecifikuje táto metóda

Stanovisko úradu

Úrad posúdil pripomienku spoločnosti ST a rozhodol v plnej miere vyhovieť návrhu spoločnosti ST. Predmetný odsek bol z návrhu Rozhodnutia vypustený.

Pripomienka akceptovaná

8.

Spoločnosť ST navrhuje vypustiť v 1. odseku na strane č. 4 slová „oddelenej evidencie“ z dôvodu neopodstatnenosti.

Stanovisko úradu

Úrad posúdil pripomienku spoločnosti ST a dospel k záveru, že oddelená evidencia vychádza z nákladového účtovníctva a preto nie je potrebné pri zdôvodňovaní odvodených údajov ju uvádzať a upravil v návrhu Rozhodnutia text.

Pripomienkam akceptovaná

9.

Spoločnosť ST navrhuje v 2. odseku na strane č. 4 vypustiť text „a prenos volania cez dva tranzity“ z dôvodu že úrad nižšie na str. 8 deklaruje, že tento výstup nie je použiteľný pre účely tejto metódy a teda nie je relevantným výstupom – navrhujeme v záujme jednoznačnosti neuvádzať.

Stanovisko úradu

Úrad na strane 8 uvádza, že „Výstupom z modelu je priemerná cena (vážený priemer typov prevádzky) a tiež ceny pre jednotlivé typy prevádzky (silná, slabá a víkendová) služby ukončovania volania pre prepojenie na miestnej úrovni, cez jeden tranzit a cez dvojitý tranzit. Prepojenie cez dvojitý tranzit v podmienkach slovenského telekomunikačného trhu nie je využívané a tiež vecne nie je súčasťou relevantného trhu.“ To ale neznamená, že výstupom z modelu nie je aj cena za službu ukončovania volania cez dvojitý tranzit. Model zo vstupných údajov túto cenu vypočíta a v prípade, že služba nie je poskytovaná, cena nie je aplikovateľná. Úrad nikde nedeklaruje, že tento výstup nie je použiteľný pre účely tejto metódy tak, ako to uvádza spoločnosť ST. Úrad nemôže zasahovať do vstupov ani výstupov z metódy a jedným z výstupov je cena za službu ukončovania volania cez dvojitý tranzit. Preto úrad nesúhlasí s návrhom spoločnosti ST.

Pripomienka neakceptovaná

10.

Spoločnosť ST navrhuje vložiť do posledného odseku na strane č. 4 do textu nasledovné „medzi ústredňami siete významného podniku“ z dôvodu bližšej špecifikácie v súlade s použitím uvedeného pojmu v modeli.

Stanovisko úradu

Úrad posúdil pripomienku spoločnosti ST a nesúhlasí s navrhovaným doplnením nakoľko v žiadnom prípade sa v modeli neuvažuje s prenájmom spojovacích okruhov medzi ústredňami siete významného podniku, ale s prenájmom spojovacích okruhov (na rôznej úrovni prepojenia) medzi sieťami dvoch rôznych významných podnikov.

Pripomienka neakceptovaná

11.

Spoločnosť ST navrhuje vo 4. odseku na strane č. 6 vypustiť zoznam porovnateľných odporúčaných telekomunikačných podnikov a vypustiť poslednú vetu „Hlavné kritérium pre určenie fixného operátora je posledná účtovná závierka, kde podiel výnosov operátora z prevádzkovania pevnej siete musí presiahnuť 60% z jeho celkových výnosov.“ Ako dôvod uvádza, že mnohé uvedené spoločnosti nepôsobia a nezohľadňujú situáciu na trhoch EÚ, ich údaje nie sú, prípadne nemusia byť dostupné v budúcnosti, nakoľko nejde vždy o stabilné a dlhodobo etablované spoločnosti na trhoch EÚ. Preto alternatívne navrhujeme úradu uviesť len poznámku bez výpočtu podnikov v nasledujúcej forme: Zoznam podnikov bude dohodnutý na základe návrhu podniku pred samotným výpočtom a jeho odsúhlasení úradom.

Stanovisko úradu

Úrad posúdil uvedenú pripomienku a dospel k nasledovným záverom:

- Zo zoznamu porovnateľných odporúčaných telekomunikačných podnikov úrad vypustí podniky, ktoré nepôsobia v členských štátoch Európskej únie (Ukrtelecom, Uralsvyazinform, Volgatelecom).

- Podniky, ktoré sú uvedené v zozname predstavujú zoznam odporúčaných podnikov. Zmeny v zozname podnikov musia byť odsúhlasené úradom na základe návrhu významného podniku pred samotným výpočtom.
- Minimálny počet podnikov musí byť 20.

Už po predbežných konzultáciách úrad znížil podiel výnosov operátora z prevádzkovania pevnej siete z jeho celkových výnosov zo 65% na 60%. Ďalšie zníženie tohto podielu, prípadne úplné zrušenie tohto kritéria pre určenie fixného operátora by viedlo k nesprávnemu výberu porovnateľných odporúčaných telekomunikačných podnikov pri výpočte koeficientu beta (β). Z uvedeného dôvodu úrad nesúhlasí s vypustením poslednej vety tohto odseku. V uvedenom zmysle bol text v návrhu Rozhodnutia upravený.

Pripomienka čiastočne akceptovaná

12.

Spoločnosť ST navrhuje v 3 odseku na strane č. 6 vypustiť nasledovný text: „Výpočet koeficientu beta (ukazovateľ systematického rizika) vyjadruje vzťah medzi výnosmi finančného trhu a očakávanými výnosmi daného portfólia akcií. Koeficient beta sa určí na základe analýzy akciového trhu porovnateľných telekomunikačných spoločností v Európe (zoznam uvedený vyššie). Pre každú spoločnosť sa vykoná analýza mesačných zmien na akciovom trhu za posledných 5 rokov a analýza zmien trhových indexov. Následne sa vykoná regresná analýza pohybu cien na akciovom trhu a trhového indexu. Hodnota koeficientu beta sa upravuje k hodnote 1, vzhľadom na to, že spoločnosti sú postupom času na trhu čoraz etablovanejšie a odolnejšie voči zmenám.“ Ako dôvod uvádza, že „Ide o teoretické učebnicové popísanie výpočtu, ktoré sa prekrýva s popisom praktického určovania v časti vyššie. V záujme odstránenia nejasností či postupovať prakticky analýzou akciového trhu alebo učebnicovým postupom, navrhujeme ostať pri praktickom popise výpočtu a teoretický text vypustiť.“

Stanovisko úradu

Vzhľadom na skutočnosť, že úrad nevypočítava a nestanovuje výšku WACC pre významný podnik, v návrhu Rozhodnutia presne stanovil výpočet hodnoty WACC, definoval jednotlivé vstupy a zdroje odkiaľ je nutné tieto vstupy čerpať. Vymedzil zoznam porovnateľných telekomunikačných podnikov pôsobiacich na európskom trhu, použité prirážky a marže a postup výpočtu postupnosťou krokov a určením vzorcov. Z uvedeného dôvodu uviedol aj teoretické učebnicové popísanie výpočtu. Podľa názoru úradu je potrebné dodržať úradom uvedený postup a preto úrad pripomienku spoločnosti ST zamietol.

Pripomienka neakceptovaná

13.

Spoločnosť ST navrhuje na strane č. 8 vypustiť celý prvý odsek „Významný podnik je povinný predložiť úradu podrobný popis alokácie nákladov na službu ukončovania volania vrátane použitých alokačných metód a postupov spolu s podrobnou špecifikáciou priamych nákladov (náklady, ktoré je možné priamo priradiť na službu ukončovania volania), nepriamych nákladov súvisiacich so službou ukončovania volania (náklady vzťahujúce sa na činnosti, ktoré súvisia so službou ukončovania volania) a ostatných spoločných resp. režijných nákladov, ktoré nie je možné alokovať na službu ukončovania volania avšak sú z hľadiska fungovania spoločnosti nevyhnutné, rešpektujúc zásady proporcionality a transparentnosti.“ Ako dôvod spoločnosť ST uviedla: Alokáciu nákladov, alokačné metódy a ostatné postupy uplatňuje samotný model, ktorý je modelom úradu a teda mu jeho fungovanie musí byť známe. Navrhujeme, aby popis alokácií nákladov predložil úrad.

Stanovisko úradu

Je pravda, že model je spracovaný konzultačnou spoločnosťou pre potreby úradu, ale vstupné údaje do modelu sú zabezpečované z evidencie významného podniku. Vzhľadom k tomu alokáciu nákladov na služby ukončovania volania uskutočňuje významný podnik. Rovnako túto alokáciu nákladov významný podnik používa aj pri plnení si uloženej povinnosti, podľa § 20 zákona, viesť oddelenú evidenciu nákladov a výnosov na jednotlivé služby. Z uvedeného dôvodu úrad uvedenú pripomienku neakceptuje.

Pripomienka neakceptovaná

14.

Spoločnosť ST navrhuje do druhého odseku na strane č. 8 doplniť text náklady na „spojovacie“ siete.

Stanovisko úradu

Úrad posúdil návrh spoločnosti ST a nakoľko ide o spresnenie nákladov, ktoré môžu byť zahrnuté do výpočtu ceny za službu ukončovania volania pripomienku akceptoval. V uvedenom zmysle bol text v návrhu Rozhodnutia upravený.

Pripomienka akceptovaná

15.

Spoločnosť ST navrhuje v druhom odseku na strane č. 8 vypustiť text „vyššie uvedenej“.

Stanovisko úradu

Úrad posúdil návrh spoločnosti ST a nakoľko spoločnosť ST neuviedla dôvod, pre ktorý má byť uvedený text vypustený a ani sám nenašiel dôvod prečo by mal text upraviť, na úpravu textu nepristúpil a návrh spoločnosti ST zamietol.

Pripomienka neakceptovaná

16.

Spoločnosť ST navrhuje v treťom odseku na strane č. 8 zmeniť termín predloženia údajov z „do najneskôr 30 (tridsiatich) dní“ na najneskôr „**do 60 (šesťdesiatich) dní**“ odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým úrad uloží významnému podniku povinnosť nákladovej orientácie prepojenia pre službu ukončovania volania podľa § 22 ods. 1 zákona a zároveň navrhuje doplniť text o „a stanovujúcu jej výpočet metódou podľa tohto rozhodnutia.“ Dôvod je podľa spoločnosti ST nasledovný: „V súlade so zámerom úradu, aby zmena metódy bola naviazaná na zodpovedajúce rozhodnutie o povinnostiach významného podniku určujúce aj zmenu povinnosti výpočtu nákladových cien podľa tejto metódy.“

Stanovisko úradu

Požiadavku na predĺženie termínu z 30 na 60 dní úrad neakceptuje nakoľko spoločnosť ST už povinnosť nákladovej orientácie prepojenia pre službu ukončovania volania podľa § 22 ods. 1 zákona má uloženú a o požiadavke na zmenu vstupných údajov v súvislosti s metódou FL LRAIC bottom up je informovaný v dostatočnom časovom predstihu. S navrhovaným doplnením textu úrad súhlasí. V uvedenom zmysle bol text v návrhu Rozhodnutia upravený.

Pripomienka čiastočne akceptovaná

17.

Spoločnosť ST navrhuje v treťom odseku na strane č. 8 zmeniť termín, ku ktorému majú byť údaje spracované. Namiesto k 30. júnu 2010 navrhuje **k 31. decembru 2009**. Dôvodom pre

zmenu je skutočnosť, že „údaje vyplývajú zo stavu ku koncu roku, nakoľko vstupujúce účtovné údaje vyplývajú rovnako z uzatvoreného roku.“

Stanovisko úradu

Úrad akceptuje požiadavku na zmenu termínu, nakoľko posledná uzatvorená účtovná závierka je 31. decembrom 2009. Text bol v návrhu Rozhodnutia upravený.

Pripomienka akceptovaná

18.

Spoločnosť ST navrhuje vypustiť poslednú vetu v treťom odseku na strane č.8 „Každoročne je významný podnik povinný predložiť úradu požadované vstupné informácie podľa § 20 ods. 2 zákona najneskôr vždy do 30.6. nasledujúceho roka.“

Stanovisko úradu

Spoločnosť ST neuviedla žiaden dôvod prečo navrhuje uvedenú vetu z textu vypustiť. Úrad je toho názoru, že nemôže pristúpiť na návrh spoločnosti ST, nakoľko metóda kalkulácie cien je stanovená na obdobie do ukončenia ďalšej analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 2 (najmenej na 2 roky v súlade s § 16 odsek 1 zákona) a preto je spoločnosť ST povinná každoročne predložiť úradu požadované vstupné informácie podľa § 20 ods. 2 zákona najneskôr vždy do 30.6. nasledujúceho roka. Navyše úrad do textu dopĺňa slová „spolu s výpočtom ceny“.

Pripomienka neakceptovaná

19.

Spoločnosť ST navrhuje vypustiť v poslednom odseku na strane č. 8 text „a nesúvisí s cenovou a marketingovou politikou podniku.“ „Prírastok (increment) prevádzkového zaťaženia“, veličina, ktorá je základom pre prepočet nákladov na službu ukončovania volania sa viaže k hlavnej prevádzkovej hodine a nie k priemernému zaťaženiu. Z uvedeného dôvodu je efektívnou cenou (transparentnou a nediskriminačnou) **priemerná cena služby ukončovania volania pre prepojenie na miestnej úrovni a cez jeden tranzit a významný podnik je oprávnený účtovať len túto priemernú cenu bez ohľadu na typ prevádzky.** Ako dôvod spoločnosť ST uvádza, že prevažná väčšina regulátorov EÚ akceptuje nákladový súvis a význam veľkoobchodných časových okien – prevažná väčšina referenčných ponúk ich akceptuje.

Zároveň spoločnosť ST navrhuje odstránený text nahradiť nasledovným textom: „**Významný podnik je oprávnený účtovať buď priemernú cenu služby ukončovania volania pre prepojenie na miestnej úrovni a cez jeden tranzit bez ohľadu na typ prevádzky, alebo cenu zodpovedajúcu časovému oknu určenú použitím zodpovedajúceho gradientu podľa objemu prevádzky v danom časovom okne.**“ Spoločnosť ST zmenu textu odôvodňuje nasledovne: „návrh zodpovedajúci súčasnej situácii, keď by zmena veľkoobchodných okien mala priamy dopad na maloobchodné podmienky produktov vo forme zvýšenia cien. Alternatívna formulácia umožňuje použitie oboch možností, ak to nepoškodí záujmy maloobchodného zákazníka.“

Stanovisko úradu

Úrad posúdil návrh spoločnosti ST a vyhodnotil ho ako nedostatočne odôvodnený a priklonil sa k záveru doporučenom odborným poradcom a spracovateľom modelu, že použitie priemerných vážených cien časových pásiem je plne v súlade s logikou modelu FL LRIC. Výstupom z modelu je iba jedna priemerná cena pre jednotlivé úrovne prepojenia

nerozlišujúca časové pásma (slabá, silná a víkendová prevádzka). Použitie časových pásiem iba prerozdeľuje náklady na ukončenie volania v pomere k maloobchodným cenám. Tieto sú však tvorené s ohľadom na štruktúru ponuky a dopytu, pričom predtým silná snaha o vyrovnanie prevádzkového zaťaženia v priebehu 24 hodín sa dnes s nástupom omnoho kapacitne väčších NGN sietí (pri výraznom poklese podielu hlasu na celkovom objeme prenosovej kapacity) vytráca. Z hľadiska regulácie je preto vhodnejšie (transparentnejšie, nediskriminačné) ak sa časové pásma nepoužijú a stanoví sa jedna priemerná cena. Úrad preto navrhovanú zmenu neakceptuje.

Akceptovaním návrhu spoločnosti ST na alternatívne možnosti výberu použitia buď priemernej ceny alebo ceny zodpovedajúcej časovému oknu určenej zodpovedajúcim gradientom podľa objemu prevádzky v danom časovom okne, by sa významne zoslabil účel, pre ktorý je povinnosť nákladovej orientácie a cenovej regulácie významnému podniku uložená. Úrad po zvážení navrhovanú zmenu neakceptuje.

Pripomienka neakceptovaná

20.

Spoločnosť ST navrhuje v prvom a druhom odseku na strane č. 9 namiesto pojmu „ústrední“ použiť pojem „úrovni“ a doplniť spresnenie významu pojmu „koncový bod verejnej telefónnej siete“ o slová „koncový účastník“.

Stanovisko úradu

Úrad zvážil pripomienku spoločnosti ST a nakoľko pripomienka smeruje k spresneniu pojmov pristúpil k zmene textu.

Pripomienka akceptovaná

21.

Spoločnosť ST navrhuje v treťom odseku na strane č. 9 upraviť text tak, aby neprejudikoval menovite spoločnosť Slovak Telekom, a. s.

Stanovisko úradu

Úrad súhlasí s pripomienkou spoločnosti ST a text v zmysle pripomienky v návrhu Rozhodnutia upravil.

Pripomienka akceptovaná

22.

Spoločnosť ST navrhuje v 3 odseku na strane č. 9 upraviť text nasledovne: „Z toho vyplýva, že vypočítaná **priemerná cena je nákladovou cenou**, ktorú je najväčší významný podnik oprávnený účtovať za službu ukončovania volania. Ostatné významné podniky pri zohľadnení podmienky symetrickej a zároveň jednoúrovňovej topológie siete budú účtovať jednotnú cenu zodpovedajúcu maximálne výške ceny za jeden tranzit a minimálne výške ceny za prepojenie na miestnej úrovni.“ Ako dôvod spoločnosť ST uvádza: „Navrhujeme úpravu odôvodnenú odlišnou topológiou siete, motivujúcou podniky s nerozvinutou infraštruktúrou ísť na lokálnu úroveň prepojenia (poplatok za termináciu do ich siete sa nezníži) a neodmeňujúcou ich za zostanie len na tranzitnej úrovni prepojenia a nebudovanie infraštruktúry (vyšší poplatok za termináciu do ich siete zodpovedajúci poplatku za jeden tranzit tu nie je odôvodnený).“

„Požiadavka symetrickej v zmysle odstránenia neefektívnych nákladov novo vstupujúceho podniku je vyriešená ohraňovaním novej účtovanej ceny za termináciu v sieti takéhoto podniku (maximálna a minimálna hranica stanovená na základe výpočtu efektívneho operátora dvojúrovňovej siete a paralelného zohľadnenia rozdielnej topológie siete).“

Stanovisko úradu

Úrad preskúmal navrhovanú pripomienku a konzultoval ju s odborným poradcom a spracovateľom modelu a rozhodol sa pre nasledovné závery.

Model FL LRIC PSTN bottom up pracuje s nákladmi efektívneho podniku na úrovni prepojenia na miestnej ústredni, cez jeden tranzit a cez dva tranzity. Každá z týchto úrovní sa odlišuje tak počtom nákladových položiek (prvkov), ktoré do výstupu z modelu vstupujú, tak veľkosťou (dimenziou) nákladových činiteľov. Zatiaľ čo na prvej úrovni prepojenia (miestna ústredňa) sú náklady tvorené cenou prepojovacích prvkov miestnej ústredne a spojovacími cestami okruhov miestnych ústrední a zväzku miestna ústredňa, vzdialený koncentrátor a driver (nákladovým činiteľom) je všetka prepojená prevádzka druhého (prepojeného) operátora (teda i toho, ktorý prichádza zo vzdialenejších prepojovacích bodov na druhej úrovni), na úrovni jednej tranzitnej ústredne k tomu pristupujú náklady prepojovacích prvkov tranzitnej ústredni a spojovacích ciest okruhov tranzitných ústrední a driverom je iba prevádzka takto prepojená (je logicky menšia než je prevádzka na úrovni miestnych ústrední). Akýkoľvek pokus o priemer z týchto hodnôt nemá jednoznačnú ekonomickú interpretáciu a môže to spôsobiť problémy pri ich obhajobe.

Prvým problémom je už stanovenie váh pre spriemerovanie oboch hodnôt. Pokiaľ by sa ako váha stanovil objem prevádzky (prevádzkové zaťaženie v HPH) znamenalo by to, že cena za ukončovanie volania v prípadoch, kedy je prepojenie realizované na prvej úrovni, by bola znevýhodnená. V podstate sa ponúkajú tri možné riešenia, stanoviť cenu na úrovni miestnej ústredne, stanoviť cenu na úrovni tranzitnej ústredne, alebo sa pokúsiť o nájdenie priemernej ceny.

Stanovenie jedinej ceny na úrovni miestnej ústredne. Ak sa vychádza dôsledne z chápania prírastkových (incrementálnych) nákladov¹ mohlo by sa predpokladať, že rozdiel medzi nákladmi na prvej a miestnej úrovni „s poskytovaním prírastku prepojovanej prevádzky“ a „bez poskytovania prírastku prepojovanej prevádzky“ sa blížia limitne k nule tak, ako sú kapacity prenosových trás medzi prvou a miestnou úrovňou stále mohutnejšie vďaka dátovým prenosom (a v konsolidovaných dátových a „hlasových“ sieťach hlasová služba percentuálne zaberá stále menší objem). Hovoríme o sieti efektívneho operátora, nie o sieti spoločnosti ST. Potom by bolo možné stanoviť jednu cenu pre prepojenie na ktorejkoľvek úrovni, ktorá by sa fakticky blížila či rovnala nákladom na prepojenie na úrovni miestnej ústredne.

Stanovenie jedinej ceny na úrovni tranzitnej ústredne. Táto možnosť by prichádzala do úvahy najmä vtedy, keby by ponuka prepojovacích bodov spoločnosti ST bola výhradne, alebo prevažne na úrovni tranzitných ústrední. Za predpokladu, že zo strany ostatných operátorov nie je výrazná požiadavka na zvýšenie počtu prepojovacích bodov na úrovni miestnej ústredne a za predpokladu, že takto uskutočňované prepojenie sietí vyhovuje i zámerom regulátora, možno takto stanovenú cenu považovať za prijateľnú i z hľadiska regulácie. Treba však zachovať pre ostatných operátorov možnosť požadovať prepojenie i na úrovni miestnej ústredne.

Stanovenie priemernej ceny. Inou možnosťou by mohlo byť hľadanie kompromisu v intervale medzi nákladmi na prepojenie na miestnej ústredni a prvým tranzitom. Váhou by mohla byť faktická prevádzka prepojená na oboch úrovniach. Takýto prístup však nutne znevýhodňuje prepojenie na miestnej ústredni a fakticky odradzuje investorov od budovania vlastných

¹ „prírastkové náklady“ sú náklady, ktorým je možné sa vyhnúť, pokiaľ určitý prírastok už nie je poskytovaný (tiež známy ako náklady, ktorým by bolo možné predísť (Odporúčanie, bod 5a)

tranzitných sietí (kalkulácia či je výhodnejšie budovať vlastnú tranzitnú sieť, alebo sa prepojiť na tranzitných ústredniach spoločnosti ST je skreslená).

Všetky tri prístupy sú väčšou či menšou deformáciou pôvodného modelu FL LRIC a takto navrhnutá cena je menej korektná a poskytuje menší priestor pre plánovanie sietí ostatných operátorov a preto sa úrad rozhodol zachovať cenu za prepojenie na miestnej ústredni a cenu za prepojenie na tranzitnej ústredni, bez rozlíšenia časových pásiem.

Pripomienka neakceptovaná

23.

Spoločnosť ST navrhuje vo 4 odseku na strane č. 9 zameniť výraz „Slovak Telekom, a.s.“ za výraz „významný podnik“.

Stanovisko úradu

Úrad akceptuje pripomienku spoločnosti ST a text v návrhu Rozhodnutia upravil.

Pripomienka akceptovaná

24.

Spoločnosť ST navrhuje v piatom odseku na strane č. 9 jednoznačne stanoviť postup, ak overenie vstupných údajov i kontrolný výpočet preukáže správnosť ceny vypočítanej významným podnikom. Navrhuje upraviť text poslednej vety nasledovne: „Na základe overenia správnosti vstupných údajov a výsledkov kontrolného výpočtu úrad potvrdí cenu vypočítanú významným podnikom.“

Stanovisko úradu

Úrad posúdil pripomienku spoločnosti ST a rozhodol sa ju akceptovať, pokiaľ sa týka spresnenia postupu úradu pri overovaní a posúdení správnosti predložených vstupov. Úrad však nemôže akceptovať návrh spoločnosti ST, aby si uložil (sebe) povinnosť „potvrdiť“ cenu vypočítanú významným podnikom aj vzhľadom na potrebu v modeli ako vstupy používať odvodené údaje. Text bol v návrhu Rozhodnutia upravený.

Pripomienka akceptovaná čiastočne

25.

Spoločnosť ST navrhuje v 6 odsek na strane č. 9 vypustiť slová „nákladové položky“ z dôvodu, že nejde vždy o nákladové položky. Často krát ide o predpoklady na základe expertných odhadov, keďže teoretický model sa nezhoduje s reálnou sieťou významného podniku.

Stanovisko úradu

Úrad súhlasí s navrhovateľom a text návrhu Rozhodnutia upravil.

Pripomienka akceptovaná

26.

Spoločnosť ST navrhuje šiesty odsek na strane č. 9 doplniť o nasledovný text „Úrad bude zároveň postupovať v súlade s manuálom tohto modelu v časti III. Pomôcka pre riešenie sporov.“ Ako dôvod spoločnosť ST uvádza zjednotenie postupu v súlade s navrhovaným modelom, ktorý ho priamo predpokladá.

Stanovisko úradu

Úrad súhlasí s navrhovateľom a nakoľko Manuál je súčasťou modelu doplnil text návrhu Rozhodnutia podľa pripomienky spoločnosti ST.

Pripomienka akceptovaná

27.

Spoločnosť ST navrhuje šiesty odsek na strane č. 9 doplniť o nasledovný text „Úrad pre účely zosúladenia výsledkov zároveň porovná a vezme do úvahy i výsledky modelu LRIC top-down používaného významným podnikom v zmysle bodu 3 Odporúčania, aby sa vyšlo rozdielom v prevádzkových nákladoch, kapitálových nákladoch a rozdeľovaní nákladov medzi hypotetickým a skutočným prevádzkovateľom a urobí príslušné úpravy“. Spoločnosť ST dáva úradu do pozornosti uvedený spôsob, ako odstrániť viaceré objektívne nedostatky teoretického modelu nezohľadňujúceho reálne fungovanie efektívnej siete v prípade možných nezrovnalostí medzi objektívne odôvodnenou realitou.

Stanovisko úradu

Úrad veľmi pozorne posúdil návrh spoločnosti ST. Do úvahy vzal nasledovné skutočnosti:

- Model FL LRAIC bottom up vypočítava ceny za ukončovanie volania pre „efektívny podnik“ a iba vychádza z podkladov najväčšieho významného podniku.
- Skúsenosti z predchádzajúceho obdobia využívania modelu LRIC top-down používaný významným podnikom.
- V Odporúčaní v bode 3 sa uvádza: „S cieľom overiť a zlepšiť spoľahlivosť výsledkov NRO môžu porovnávať výsledky z modelového prístupu zdola nahor s výsledkami z modelu zhora nadol, pri ktorom sa použijú skontrolované údaje, a môžu urobiť príslušné úpravy.“ Ide o možnosť a nie povinnosť úradu.
- Iné možnosti odstránenia rozdielov v kapitálových a prevádzkových nákladoch ako použitie modelu LRIC top-down.

Po dôkladnom zvážení všetkých uvedených skutočností úrad pripomienku spoločnosti ST neakceptuje.

Pripomienka neakceptovaná

28.

Spoločnosť ST navrhuje v poslednom odseku na strane č. 9 zmeniť text nasledovne: „Podniky začnú účtovať vypočítanú cenu podľa Metódy kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení v sieti významného podniku až po posúdení a potvrdení úradom, že ceny a WACC sú vypočítané v súlade s Metódou kalkulácie cien, alebo až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o úprave ceny podľa § 22 ods. 3 zákona. Takto potvrdená alebo upravená cena je nákladová cena, ktorú podniky účtujú podľa hore uvedených podmienok na nediskriminačnom princípe, ak sa podniky nedohodnú inak.“

Stanovisko úradu

Úrad podrobne analyzoval pripomienku spoločnosti ST a dospel k záveru, že prijatím uvedeného návrhu, by Metóda kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení v sieti významného podniku **stratila úplne zmysel**. Vyjednávacia sila najväčšieho významného podniku na predmetnom trhu by mu umožnila dosiahnuť dohodu medzi ním a ostatnými podnikmi na akejkoľvek cenovej úrovni. Zároveň ak by vypočítaná cena bola len nákladová a nie maximálna, ktorú nemožno prekročiť, nebránilo by to dohodnúť cenu vysoko prekračujúcu náklady. Z uvedených dôvodov úrad pripomienku neakceptuje.

Pripomienka neakceptovaná

29.

Spoločnosť ST navrhla v prvom odseku na strane č 10 nahradiť slová „maximálna cena“ slovami „nákladová cena“.

Stanovisko úradu

Úrad už v stanovisku k pripomienke č. 28 uviedol prečo nesúhlasí s označením ceny vypočítanej pomocou modelu len za nákladovú, ale trvá na označení maximálna cena. Z rovnakého dôvodu úrad pripomienku neakceptuje.

Pripomienka neakceptovaná

30.

Spoločnosť ST navrhla upraviť text prvého odseku na strane č 10 takto: „Úradom stanovená nákladová cena za služby ukončovania volaní v sieti významného podniku určená cenovým rozhodnutím bude mať platnosť až do vydania nového cenového rozhodnutia úradu resp. potvrdenia kalkulácie nových cien.“ Dôvodom je skutočnosť, že v prípade, ak úrad neuloží úpravu ceny, podľa zákona nejde o cenové rozhodnutie, potvrdenie predstavuje len neformálne akceptovanie výsledku.

Stanovisko úradu

Úrad súhlasí s doplnením odseku o text „resp. potvrdenia kalkulácie nových cien“. Text bude doplnený do návrhu Rozhodnutia.

Pripomienka akceptovaná

Ing. Jana Kopečná
riaditeľka odboru
ekonomickej regulácie